

Vanhan testamentin toivo

”Usko sai Abrahamin tuomaan lisäksi uhriksi, kun hänet pantiin koetteelle. Hän oli valmis uhraamaan ainoan poikansa, vaikka oli saanut lupaukset – –. Hän päätteli, että Jumala kykenee jopa herättämään kuolleen, ja niin hän sai poikansa takaisin, ylösnousemuksen ennusmerkinä.” (Hepr. 11:17, 19.)

Avaintekstit:

Job 19:25-27;
1. Tim. 6:16;
Ps. 49;
Ps. 71;
Jes. 26:14, 19;
Dan. 12.

Vanhan testamentin toivo perustuu, ei kreikkalaisiin ajatuksiin sielun luontaisesta kuolemattomuudesta, vaan raamatulliseen opetukseen kuolleiden lopullisesta ylösnousemuksesta.

Kuinka olemasta lakannut ihmisruumis, joka on poltettu tuhkaksi tai tuhottu muulla tavoin, voitaisiin saada jälleen eloon? Kuinka joku sellainen, joka on ollut kuolleen kenties vuosisatoja tai jopa vuosituhansia, voisi saada takaisin identiteettinsä?

Nämä kysymykset saavat meidät pohtimaan elämän mysteeriä. Me olemme elossa ja iloitsemme siitä elämästä, jonka Jumala joka päivä armossaan meille antaa. Vaikka emme alkuunkaan ymmärrä elämän yliluonnollista alkuperää, me tiedämme, että alussa Jumala loi elämää ei-elävästä sanansa voimalla (1. Moos. 1; Ps. 33:6, 9). Jos Jumala kerran kykeni ensimmäisellä kerralla luomaan elämää maailmaan tyhjästä (lat. *ex nihilo*), miksi epäilisimme hänen kykyään luoda uudeen ihmiselämää ja palauttaa ihmisille heidän alkuperäistä identiteettiään?

Tällä viikolla tutkimme sitä, miten käsitys lopullisesta ylösnousemuksesta avautui Vanhan testamentin aikoihin. Keskitymme erityisesti Jobin lausuntoihin ja joihinkin psalminkirjoittajien sekä profeetta Jesajan ja profeetta Danielin sanoihin.

22.10. Kansainvälinen luomakunnan päivä
Tämä tutkistelu on sapatiksi 22.10.2022

”MINÄ SAAN NÄHDÄ JUMALAN”

Lue Job 19:25-27 ja vertaa kohtiin Joh. 1:18 ja 1. Tim. 6:16. Milloin ja millaisissa olosuhteissa Job odotti saavansa nähdä Jumalan?

Elämä ei ole reilua, etenkin silloin, kun ”hyvät” kärsivät ja ”jumalattomat” menestyvät (Ps. 73:12-17; Mal. 3:14-18). Job oli ”kunnon mies, rehellinen ja jumalaapelkäävä” ja ”hän karttoi kaikkea pahaa” (Job 1:1). Kuitenkin Jumala salli Paholaisen kiusata Jobia useilla katastrofaalisilla tavoilla. Fyysisesti Jobin ruumista runnoi tuskallinen tauti (Job 2:1-8). Aineellisesti hän menetti suuret määrät karjaa ja omaisuutta (Job 1:13-17). Perheestään hän menetti palvelijoitaan ja vieläpä kaikki lapsensa (Job 1:16, 18, 19). Job ei saanut edes emotionaalista tukea, sillä ystävät syyttivät häntä katumattomaksi syntyiseksi, joka ansaitsi kohtaamansa pahan (Job 4, 5, 8, 11 jne.) Jopa vaimo sanoi: ”Vieläkö sinä pidät kiinni hurskaudesta? Kiroa jo Jumala ja kuole pois!” (Job 2:9.)

Job ei tiennyt joutuneensa Jumalan ja Paholaisen välisen kosmisen taistelun keskiöön. Taistelujen piinaamana Job toivoi, ettei olisi koskaan syntynytäkään (Job 3). Hän ilmaisi kuitenkin ehdotonta uskollisuutta Jumalaa kohtaan sanoessaan: ”Vaikka hän surmaa minut, häneen minä panen toivoni.” (Job 13:15, RK 2012.) Silloinkin kun Job ajatteli elämänsä pian päättyvän, hän oli vakuuttunut, ettei kuolema sanoisi viimeistä sanaa. Vahvalla vakaumuksella hän totesi, että vaikka hän kuolisi, hänen Lunastajansa elää ja eräänä päivänä hän saisi itsekin nähdä Jumalan ja katsella tätä omin silmin (Job 19:25-27, VKR). ”Tässä meillä on erehtymätön välähdys ylösnousemustoivosta.” (3BC 549.)

Vaikka Jobin elämässä oli tuolla hetkellä vain sairautta ja tuskaa, taloudellista ahdinkoa, sosiaalista halveksuntaa ja täydellinen emotionaalinen romahdus, hän saattoi silti odottaa päivää, jolloin hän nousisi kuolleista ja saisi nähdä Lunastajansa. Jobin sanoissa oli samaa varmuutta kuin vuosisatoja myöhemmin Martan sanoissa tämän puhuessa Jeesukselle: ”Tiedän kyllä, että hän [Lasarus] nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa.” (Joh. 11:24.) Jobin täytyi Martan tavoin tarttua tähän lupaukseen uskossa. Martta tosin sai vielä koeperäisen todisteen uskonsa vahvistukseksi.

Miten opimme luottamaan Jumalaan elämän rankkojen epäoikeudenmukaisuuksien keskellä?

JUMALA LUNASTAA TUONELAN OTTEESTA

Lue Ps. 49. Mikä sai psalminkirjoittajan niin varmaksi lopullisesta ylösnousemuksestaan (Ps. 49:16) verrattuna ilman tuota varmuutta menehtyneisiin (Ps. 49:7-15)?

Psalmissa 49 puhutaan niiden väärästä varmuudesta, jotka "luottavat rikkauteensa", "kerskailevat suurella omaisuudellaan" (Ps. 49:7), jotka "nimittävät maataloja nimensä mukaan" (Ps. 49:12, VKR) ja jotka eläessään kiittävät itseään siunaetuiksi (Ps. 49:19, VKR). He käyttäytyvät kuin heidän asuntonsa ja kunniansa kestäisi iäti (Ps. 49:12, 18, VKR).

Tyhmät kuitenkin unohtavat, että heidän kunniansa katoaa ja että he menehtyvät eläinten lailla (Ps. 49:13). "Kuin lammaislauma he vaipuvat tuonelaan, kuolema paimentaa heitä siellä. – – Tuonela on heidän asuinsijansa, se kuihduttaa heidät." (Ps. 49:15).

Job totesi vuosisatoja aiemmin: "Alastomana minä tulin äitini kohdusta, alastomana palaan täältä." (Job 1:21; vrt. 1. Tim. 6:7). Psalminkirjoittaja korostaa, että tyhmät ja viisaat kuolevat molemmat jättäen omaisuutensa muille (Ps. 49:11).

Heidän välillään on kuitenkin ratkaiseva ero. Tyhmät tuhoutuvat lopullisesti, vaikka yrittävätkin löytää varmuutta katoavaisesta omaisuudestaan ja saavutuksistaan. Viisaat sitä vastoin katsovat ihmistarinan ja haudan tuolle puolen odottaen kunniaakasta palkintoa, jonka Jumala on varannut heitä varten (1. Piet. 1:4). Omaten tällaisen käsityksen psalminkirjoittaja saattoi luottavaisesti todeta: "Mutta Jumala lunastaa minut, hän tempaa minut tuonelan otteesta." (Ps. 49:16.)

Tämä lausunto on linjassa muiden Vanhan testamentin ylösnousemustoivoa kuvaavien tekstien kanssa, eikä se tarkoita, että psalminkirjoittajan kuollessa hänen sielunsa lentäisi heti taivaaseen. Kirjoittaja yksinkertaisesti sanoo, että hän ei pysy haudassaan ikuisesti, vaan tulee aika, jolloin Jumala lunastaa hänet kuolleista ja vie hänet taivaallisiin saleihin.

Jälleen kuvaillaan tulevan ylösnousemuksen varmuutta, joka antaa toivoa ja merkitystä nykyiselle olemassaololle. Viisaat saavat siis kunniaikkaamman ja kestävämmän palkinnon kuin tyhmät voisivat lyhyen elämänsä aikana koota itselleen.

Millä tavoin olet itse voinut nähdä niiden typeryyden, jotka luottavat omaan varakkuuteensa ja omiin saavutuksiinsa?

**”SYVYIK-
SISTÄ SINÄ
MINUT
NOSTAT”**

Lue Ps. 71. Mitä Daavid tarkoittaa sanoessaan, että Jumala nostaa hänet syvyyksistä (Ps. 71:20)?

Psalmissa 49 näimme koskettavan ylösnousemustoivon ilmauksen vastakohtana väärälle varmuudelle, jota tyhmä tuntee pannessaan luottamuksensa varakkuuteensa. Psalmassa 71 Daavid etsii turvaa ja toivoa Jumalalta ollessaan vihollisten ja väärin syytösten esittäjien ympäröimänä. He sanovat, että Jumala on hylännyt hänet (Ps. 71:10, 11).

Koettelemustensa keskellä Daavid saa lohtua ja varmuutta muistellessaan, kuinka Jumala on pitänyt hänestä aiemmin huolta. Ensin hän tunnustaa, että Jumala on kannatellut häntä syntymästä lähtien. Jumala päästi hänet äidin kohdustakin (Ps. 71:6). Sitten hän myöntää, että Jumala on ollut hänen opoansa jo nuoruudesta lähtien (Ps. 71:17).

Varmana siitä, että Jumala on hänen kallionsa ja vuorillansa, Daavid vetoaa Jumalaan: ”Ole minulle kallio, jonka suojaan saan paeta.” (Ps. 71:3.) ”Älä hylkää minua nyt vanhuuden päivinä, älä jätä, kun voimani uupuvat.” (Ps. 71:9.) ”Jumala, älä ole kaukana! Jumala, riennä minua auttamaan.” (Ps. 71:12.) Sitten Daavid lisää: ”Sinä olet antanut vaikeita vuosia ja monia ahdistuksen aikoja, mutta yhä uudelleen sinä virvoitat minut, syvyyksistä sinä minut nostat.” (Ps. 71:20.)

Ilmaisu ”syvyyksistä sinä minut nostat” voidaan ymmärtää kirjaimellisesti viittauksena kirjoittajan tulevaan fyysiseen ylösnousemukseen. Asiayhteys näyttää kuitenkin viittaavan ennemminkin metaforisesti kirjoittajan syvään massenustilaan, jossa Daavidista tuntuu kuin maa olisi nielaisut hänet (vrt. Ps. 88:7 ja Ps. 130:1). Voisimme siis sanoa, että ”se on ensisijaisesti kuvainnollista kieltä, mutta sillä viitataan myös fyysiseen ylösnousemukseen”. – *Andrews Study Bible*, s. 726 koskien kohtaa Ps. 71:20.

On tärkeää ymmärtää, että olipa tilanteemme mikä tahansa, Jumala on kanssamme. Toivomme ei ole viime kädessä kiinni tässä elämässä vaan tulevassa, iankaikkisessa elämässä, jonka saamme ylösnousemuksen yhteydessä Jeesuksen tullessa takaisin.

Meillä kaikilla on ollut epätoivon hetkiä. Kuinka keskittyminen siihen, miten Herra on ollut kanssasi menneisyydessä, voi auttaa jatkamaan eteenpäin luottaen ja uskoen silloinkin, kun hän tuntuu olevan kaukana?

**”SINUN
KUOLLEESI
HERÄÄVÄT
ELOON”**

Lue Jes. 26:14, 19. Mikä ero on kadotukseen joutuvilla (Jes. 26:14; Mal. 3:19) verrattuna niihin, jotka saavat iankaikkisen elämän (Jes. 26:19)?

Jumalan majesteetin ja ihmisen haurauden välillä on suuri vastakohta (ks. Jes. 40). Me olemme kuin ruoho, joka kuivuu, ja kukka, joka lakastuu, mutta Jumalan sana pysyy iäti (Jes. 40:6-8). Ihmisen syntyisyydestä huolimatta Jumalan pelastava armo on tarjolla kaikille, myös muukalaisille, jotka astuvat hänen liittoonsa ja pitävät sapatin (Jes. 56).

Jesajan kirjassa ylösnousemustoivoa laajennetaan merkittävästi. Siinä missä aiemmat Raamatun viittaukset ylösnousemukseen olivat lähinnä henkilökohtaisia näkökulmia aiheeseen (Job 19:25-27; Ps. 49:16; Ps. 71:20), Jesaja puhuu siitä ikään kuin se kuuluisi sekä hänelle itselleen että liittoyhteisöön kuuluville uskoville (Jes. 26:19).

Jes. 26 asettaa vastakkain jumalattomien ja vanhurskaiden erilaiset kohtalot. Jumalattomat pysyvät kuolleina eikä heitä herätetä eloon ”toisen kuoleman” jälkeen (Ilm. 21:8). Heidät tuhotaan täysin, heidän muistonsakin unohtetaan (Jes. 26:14). Tässä korostuu opetus siitä, ettei ole olemassa mitään sieluja tai henkiä, jotka jäisivät eloon kuoleman jälkeen. Puhuen jumalattomien lopullisesta tuhosta, joka tulee myöhemmin, Herra toteaa toisessa kohdassa, että heidät poltetaan täysin, niin ettei heistä ”jää jäljelle juurta eikä vartta” (Mal. 3:19).

Vanhurskaat taas herätetään kuolleista vastaanottamaan siunattua palkintoaan. Kuolema on nielty ainiaaksi ja Jumala ”pyyhkii kaikkien kasvoilta kyöneleet” (Jes. 25:8). ”Mutta sinun kuollessi heräävät eloon, heidän ruumiinsa nousevat ylös. Tomuun vaipuneet, herätkää ja riemuitkaa! Sinun kieltävä aamukasteesi virvoittaa maan, ja niin maa palauttaa kuolleet elämään.” (Jes. 26:19.) Ylösnousekset vanhurskaat osallistuvat pitoihin, jotka Herra valmistaa kaikille kansoille (Jes. 25:6). Lopullinen ylösnousemus kokoaa yhteen kaikkien aikojen vanhurskaat, myös sinun rakkaasi, jotka ovat kuolleet Kristuksessa.

Kuvittele, että kuolemamme on kaiken loppu, kuin emme koskaan olisi olleetkaan olemassa eikä elämämme olisi merkinnyt yhtään mitään. Miten tällainen kohtalo näyttäytyy sen toivon rinnalla, joka meillä on?

MAAN TOMUSSA NUKKUVAT

Kuten tulemme näkemään, Uusi testamentti puhuu paljon kuolleiden ylösnousemuksesta; ja kuten olemme nähneet, ajatus kuolleiden ylösnousemuksesta löytyy jo Vanhasta testamentista. Vanhan testamentin ajan ihmisillä oli sama lopullisen ylösnousemuksen toivo kuin meilläkin. Martallakin, joka eli Jeesuksen aikoihin, oli tämä toivo (Joh. 11:24). Epäilemättä jo siihen aikaan juutalaisilla oli jonkin verran tietoa lopun aikana tapahtuvasta ylösnousemuksesta, vaikkeivat kaikki siihen uskoneetkaan (ks. Ap. t. 23:8).

Lue Dan. 12. Mitä ylösnousemustoivoa löydämme näistä suuren profeetan kirjoituksista?

Dan. 12:1 puhuu Mikaelista, jonka henkilöllisyydestä on kiisteltä paljon. Koska jokainen Danielin kirjan suurista näyistä huipentuu Kristuksen ja hänen valtakuntansa ilmestymiseen, saman tulisi päteä tähänkin tekstiin. Danielin kirjasta löydämme viittauksia samaan jumalalliseen olentoon, josta puhutaan taivaan joukon valtiaana (Dan. 8:11), ruhtinaiden ruhtinaana (Dan. 8:25), voideltuna hallitsijana (Dan. 9:25) ja lopulta enkeliruhtinas Mikaelina (Dan. 12:1). Meidän tulisi siis tunnistaa Mikaelkin Kristukseksi.

Tähän mennessä käsittelemämme Vanhan testamentin tekstit (Job 19:25-27; Ps. 49:16; Ps. 71:20; Jes. 26:19) puhuvat kaikki vanhurskaiden ylösnousemuksesta. Danielin kirjan 12. luku puhuu sitä vastoin sekä vanhurskaiden että jumalattomien ylösnousemuksesta. Kun Mikael astuu esiin, monet "maan tomussa nukkuvista heräävät, toiset ikuiseen elämään, toiset häpeään ja ikuiseen kauhuun" (Dan. 12:2).

Tässä kuvataan eräiden uskollisten ja epäuskoisten erityinen ylösnousemus Kristuksen paluun yhteydessä.

"Haudat avataan ja "[m]onet maan tomussa nukkuvista heräävät, toiset ikuiseen elämään, toiset häpeään ja ikuiseen kauhuun". Kaikki, jotka ovat kuolleet uskossa kolmannen enkelin sanomaan, nousevat haudoistaan kirkastettuina kuulemaan Jumalan rauhanliiton niiden kanssa, jotka ovat pitäneet hänen lakinsa. Samoin herätetään " – nekin, jotka hänet lävistivät". Ne, jotka pilkkasivat ja halveksivat Kristuksen kuolinkamppailua tai vastustivat väkivaltaisesti hänen totuuttaan ja kansaansa, herätetään näkemään hänet kirkkaudessaan ja katsomaan, kuinka kunnia palautetaan kuuliaisille ja uskollisille. (ST nettiversio, s. 750.)

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 409-415 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 501-509.

Nykytiede opettaa, että aine koostuu atomeista, jotka puolestaan koostuvat pienemmistä alkeishiukkasista: kvarkeista ja leptoneista, joiden uskotaan olevan kaiken fyysisen todellisuuden rakennuspalikoita. Kun tulee aika herättää meidät kuolleista, eikö Jumala Luojana ja Ylläpitäjänä voi tehdä kvarkeista ja leptoneista uuden kokoonpanon? Pilkatun ajatusta ylösnousemuksesta ateisti Bertrand Russell kysyi, mitä tapahtuu kannibaalien syömille, sillä näiden ruumiit ovat tulleet osaksi kannibaalien ruumista. Kuka saa mitäkin ylösnousemuksessa? Entäpä jos Herra ottaa kvarkkeja ja leptoneja sieltä mistä saa, ja sitten rakentaa meidät uudelleen noista aineksista? Hän ei tarvitse meissä alun perin olleita alkeishiukkasia; mitkä tahansa kelpaavat. Itse asiassa hän pystyisi sanallaan luomaan uusia kvarkkeja ja leptoneja, joista koostaa meidät. Tekeepä Jumala sen miten tahansa, hän pystyy luomaan meidät uudelleen lupauksensa mukaan.

”Elämänantaja kutsuu esiin ostamansa omaisuuskansan ensimmäisessä ylösnousemuksessa. Tuohon voittoisaan hetkeen saakka, kun viimeinen pasuuna soi ja valtava armeija marssii esiin iankaikkisessa voitossa, jokainen nukkuva pyhä pidetään turvassa ja vartioituna kuin kallisarvoinen jalokivi, jonka Jumala tuntee nimeltä. Heidät tuodaan kuolleista eloon sen Pelastajan voimalla, joka asui heissä heidän eläessään ja jonka jumalallisesta luonnosta he olivat osallisia.” (4BC 1143.)

Keskustelunaiheita:

1. Maailmankaikkeudessa on jopa 2 biljoonaa galaksia. Jokainen niistä koostuu miljardeista tähdistä. Joillakin tähdistä on planeettoja, jotka kiertävät niitä, kuten aurinkokuntamme planeetat kiertävät aurinkoa. Ajattele Jumalan uskomaan voimaa – hänen, joka loi tähdet ja joka ylläpitää niitä ja tuntee niistä jokaisen nimeltä (Ps. 147:4). Vaikka tämä hämmästyttävä todellisuus ei *todista*, että Jumala voi tai haluaa herättää kuolleet, miten se kuitenkin paljastaa sen voiman, joka hänellä on? Olisiko ylösnousemuksen järjestäminen hänen voimiensa ulottumattomissa?

2. Hepr. 11. luku korostaa muinaisten uskon sankareiden uskollisuutta ja niitä odotuksia, joita heillä oli. Miten luku rikastuttaa ymmärrystämme siitä toivosta, joka Vanhan testamentin ihmisillä oli jo ennen Jeesuksen ylösnousemusta?